

Financiële verordening

Gemeente Dijk en Waard 2022

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

- Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de gemeentelijke organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- Afdeling: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een eigen rechtstreekse verantwoordelijkheid aan het college;
- Doelmatigheid: het streven om met een zo beperkt mogelijke inzet van de beschikbare middelen het gewenste resultaat te bereiken;
- Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden bereikt;
- Inkomsten: totaal van de baten voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
- Overheidsbedrijven: ondernemingen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde personenvennootschappen met rechtspersoonlijkheid, waarin de gemeente, al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of ondernemingen in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt.

Hoofdstuk 2 Begroting en Verantwoording

Artikel 2 Programma-indeling

1. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling voor die periode vast.
2. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode op voorstel van het college de taakvelden per programma vast.
3. De raad stelt op voorstel van het college per programma de beleidsindicatoren vast. Het voorstel van het college bevat tenminste de verplichte beleidsindicatoren, bedoeld in artikel 25, tweede lid, onder a, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
4. De raad kan bij aanvang van iedere raadsperiode vaststellen over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen van de begroting en de jaarrekening kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd.

Artikel 3 Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting en de jaarstukken worden onder elk van de programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen de baten en lasten per taakveld weergegeven.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het investeringskrediet in het lopende boekjaar weergegeven.
3. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt in aanvulling op het bepaalde in artikel 20 en artikel 21 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten inzicht gegeven in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, de meerjarenraming, de investeringen en de grondexploitatie.
4. In de jaarrekening wordt de in artikel 28, letter a van de BBV genoemde analyse van afwijkingen voor artikel 27, eerste lid, letter a van de BBV gemaakt wanneer de afwijking op baten of lasten per programma groter is dan € 100.000.

5. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven en inkomsten weergegeven.

Artikel 4 Kaders begroting

1. Het college biedt jaarlijks aan de raad een kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming.
2. In de begroting wordt een post onvoorzien van € 100.000 opgenomen.
3. De raad stelt met het vaststellen van de kadernota de uitgangspunten voor de begroting vast.

Artikel 5 Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma.
2. Regulieren momenten voor het aanvragen van nieuwe investeringen zijn bij de kadernota, begroting en tussentijdse rapportages. De nieuwe investeringen worden bij de vaststelling van de kadernota, begroting en tussentijdse rapportages geautoriseerd.
3. Bij de behandeling van de tussentijdse rapportage (voorjaarsrapportage/ najaarsrapportage /slotwijziging) in de raad bedoeld in artikel 6, lid 1, doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde baten en lasten, het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten en het bijstellen van het beleid. In geval van investeringen met een meerjarig karakter doet het college, indien nodig, ook bij iedere begroting op grond van geactualiseerde ramingen voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten.

Artikel 6 Tussentijdse rapportages

1. Het college informeert de raad minimaal door middel van de voorjaarsrapportage, najaarsrapportage. Indien van toepassing wordt aanvullend een slotwijziging opgesteld. De tussenrapportages informeren de raad over de (verwachte) realisatie van de begroting en investeringskredieten van het lopende boekjaar.
2. De raad autoriseert met het vaststellen van de tussenrapportage bijgestelde baten en de lasten per programma, en ook de gewijzigde en nieuwe investeringskredieten.
3. De tussenrapportages bevatten een uiteenzetting over afwijkingen op de uitvoering van het beleid en de verwachte realisatie van de begroting:
 - a. de baten en de lasten per programma;
 - b. het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen
 - c. het totale saldo van de baten en de lasten volgend uit de onderdelen a en b;
 - d. de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma; en
 - e. het resultaat, volgend uit de onderdelen c en d.
4. In de tussenrapportages worden afwijkingen van € 100.000 op de meest actuele begroting (primitief + geaccordeerde begrotingswijzigingen) van de baten en lasten van programma's toegelicht.
5. In de tussenrapportage worden afwijkingen op de investeringskredieten groter dan € 100.000,- toegelicht. De voorjaarsrapportage wordt uiterlijk in juli en de najaarsrapportage wordt uiterlijk in oktober behandeld in de gemeenteraad. Indien van toepassing wordt de slotwijziging uiterlijk in december behandeld in de raad.

Artikel 7 Informatieplicht

Doel van de informatieplicht van het college en/of de burgemeester aan de raad is het tijdig en volledig en op een zodanig niveau informeren van de raad dat hij zijn taken en bevoegdheden (controleren, kaderstellen en volksvertegenwoordiging) adequaat kan uitoefenen.

Artikel 8 EMU-saldo

Wanneer het rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het college een aanpassing nodig acht, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Hoofdstuk 3 Financieel beleid

Artikel 9 Waardering en afschrijving vaste activa

1. Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven en gewaardeerd volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in de nota activabeleid gemeente Dijk en Waard.
2. De nota activabeleid wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

Artikel 10 Voorziening voor oninbare vorderingen

1. Voor de vorderingen op verbonden partijen en derden wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een individuele beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 11 Reserves en voorzieningen

1. De uitgangpunten m.b.t de reserves en voorzieningen zijn opgenomen in de nota reserves en voorzieningen gemeente Dijk en Waard.
2. De nota reserves en voorzieningen wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

Artikel 12 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken en diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel stelsel van kostentoerekening gehanteerd. Bij deze kostentoerekening worden naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen voor de financiering van de in gebruik zijnde activa betrokken.
2. Bij de directe kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa en de afschrijvingskosten van de in gebruik zijnde activa. Voor de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, worden daarbij ook de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de gedeerde inkomsten van het kwijtscheldingsbeleid betrokken.
3. Voor de toerekening van de overheadkosten worden de overheadkosten die kunnen worden toegerekend aan activiteiten welke geheel of deels worden bekostigd met een specifieke uitkering of subsidie, binnen het taakveld overhead apart geadministreerd en in de desbetreffende verantwoordingen over de besteding toegerekend aan die activiteiten.
4. Voor de toerekening van de overheadkosten worden de overheadkosten die kunnen worden betrokken in de aangifte vennootschapsbelasting, binnen het taakveld overhead apart geadministreerd en voor de belastingaangifte aan de kostprijs van de vennootschapsbelastingplichtige activiteiten toegerekend.
5. Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, voor zover dat niet activiteiten als bedoeld in het derde en vierde lid betreffen, wordt uitgegaan van:

- de overheadkosten per afdeling, bepaald door middel van verdeelsleutels;
 - de salarissen en sociale lasten en ingeleend personeel per afdeling.
- De som hiervan wordt per afdeling via de geraamde afdelingsuren over de producten verdeeld.

6. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijnde activa, bedoeld in het eerste lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. De omslagrente wordt berekend als het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille naar verhouding Vreemd vermogen/Eigen vermogen. De uitkomst van dit percentage van de omslagrente wordt met maximaal een half procent verhoogd of verlaagd (met uitzondering van grondexploitaties; hier wordt gerekend met het werkelijk berekende percentage van de omslagrente).

Artikel 13 Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt tenminste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de levering van de desbetreffende goederen, diensten of werken wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden tenminste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht volgens de geldende beleidsregels gemeentegaranties. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de garantie wordt gemotiveerd.
3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van ten minste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.
4. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van:
 - a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van garanties aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
 - b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
 - c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
 - d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
 - e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
 - f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
 - g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Artikel 14 Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen

Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor alle leges- en belastingverordeningen Dijk en Waard. De betreffende leges- en belastingverordeningen Dijk en Waard worden uiterlijk in december voorafgaand aan het boekjaar vastgesteld door de gemeenteraad.

Artikel 15 Financieringsfunctie

1. Het college neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen de volgende kaders in acht:

- a. voor het aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan één jaar worden ten minste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd; en
- b. er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet financiering decentrale overheden.

2. Bij het verstrekken van leningen en het verstrekken van garanties bedingt het college indien mogelijk zekerheden.

Hoofdstuk 4 Paragrafen

Artikel 16 Paragraaf Lokale heffingen

In de paragraaf lokale heffingen bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen over op grond van artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 17 Paragraaf Financiering

In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten tenminste het rentebeleid (interne rekenrente), kasgeldlimiet, renterisiconorm, EMU saldo en schatkistbankieren op.

Artikel 18 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten tenminste een inventarisatie van de risico's en een berekening van het benodigde weerstandsvermogen op.

Artikel 19 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het Besluit, begroting en verantwoording zijn de verplichte onderdelen opgenomen die tenminste in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen opgenomen moeten worden.

Tevens biedt het college de raad:

1. tenminste eens in de 4 jaar een strategische beheervisie openbare ruimte aan. Hierin staat het kader voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, verkeersmaatregelen en gebouwen. De raad stelt het plan vast.
2. tenminste eens in de 4 jaar een gemeentelijke rioleringsplan (GRP) aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud, de uitbreiding van de riolering en de kosten van het onderhoud en de eventuele uitbreidingen. De raad stelt het plan vast.

Artikel 20 Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen over op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 21 Verbonden partijen

In de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen over op grond van artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 22 Paragraaf Grondbeleid

In artikel 16 van het Besluit, begroting en verantwoording zijn de verplichte onderdelen opgenomen die de paragraaf Grondbeleid tenminste moet bevatten. Tevens biedt het college de raad tenminste eens in de 4 jaar een nota grondbeleid aan. De raad stelt de nota grondbeleid vast. In de nota wordt aandacht besteed aan:

- a. de strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente;
- b. te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten;
- c. het verloop van de grondvoorraad;
- d. de uitgangspunten voor de verkoopprijzen van gronden.

Hoofdstuk 5 Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 23 Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- a) het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de afdelingen;
- b) het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden en contracten;
- c) het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
- d) het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
- e) de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 24 Financiële organisatie

Het college draagt zorg voor:

- a) een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidige toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen;
- b) een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
- c) de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d) de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- e) de te maken afspraken met de afdelingen over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- f) de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van baten en lasten aan de taakvelden;

- g) het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
- h) het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
- i) het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 25 Interne controle

1. Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a, van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b, van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
2. Het college zorgt voor de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het financieel vermogen van de gemeente, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen ten minste eenmaal in de 4 jaar. Bij afwijkingen in de registratie neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Artikel 26 Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De "Financiële verordening gemeente Heerhugowaard 2017" wordt per 31 december 2021 ingetrokken. Deze verordening is ondanks het intrekken nog van toepassing op de jaarstukken van het begrotingsjaar 2021 van de gemeente Heerhugowaard.

Artikel 27 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 31 december 2021.
2. Deze verordening wordt aangehaald als:
"Financiële verordening gemeente Dijk en Waard 2022".

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

*Advies commissie d.d. 9 november 2021
RB2021095 Harmonisatiestukken*